

နောက်ဆက်တွဲ ၇

သတင်းအချက်အလက် ကာကွယ်ရေး သုံးသပ်လေ့လာချက်မူဘောင်

ကျေးဇူးတင်လွှာ

ဤလမ်းညွှန်ချက်များကို အမေရိကန် နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အေဂျင်စီ (USAID) မှတဆင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုရေးရာဗျူရို (BHA) ၏ ရက်ရောသောပံ့ပိုးမှုဖြင့် ပြုလုပ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အင်တာနယူးစ် (Internews) သည် "သတင်းအချက်အလက်နှင့် အန္တရာယ်များ- သတင်း အချက်အလက် ဂေဟစနစ်များသို့ အကာအကွယ်ပေးရေးနည်းဖြင့် ချဉ်းကပ်ခြင်း" လမ်းညွှန်ချက်တွင် ပါဝင်ခဲ့သူအားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ထပ်လောင်း ပြောကြားလိုပါသည်။

Internews လမ်းညွှန်ချက်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ရေးသားရေး အဖွဲ့ - Stijn Aelbers, Emily Cowlrick, Floriane Echegut, Lea Krivchenia, Haley McCain, Irene Scott။

ပရောဂျက် အကြံပေးအဖွဲ့နှင့် အကဲဖြတ်စိစစ် သုံးသပ်သူများ- Nadia Akmoun (IOM), Raphael Bacot (REACH), Adrienne Brooks (Mercy Corps), Stuart Campo (OCHA), Victoria Dangond Peralta (Internews), Marina Di Lauro (Oxfam), Katie Drew (GPC), Marie Dozin (GPC), Tiffany Easthom (Nonviolent Peaceforce), Giovanna Federici (NRC), Andre Heller (IRC), Séverine Lacroix (IOM), Anahi Lacucci (UNHCR), Francesco Michele (GPC), Briana Orr (IRC), Nathaniel Raymond (Yale University), Joelle Rizk (ICRC), Fausto Spiga (REACH), Mark Silverman (ICRC), Kathrine Starup (DRC), Craig Twitt (Internews), John Warnes (UNHCR)။

ဒီဇိုင်းနှင့် သရုပ်ဖော်ပုံများ- Corneliu Comendant၊ Emily Cowlrick၊ Floriane Echegut၊ Julia Huang၊ Ganaëlle Tilly

ဤအရင်းအမြစ်များကို Community Voices for Better Protection (CVBP) ပရောဂျက်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် ဖန်တီးထားပါသည်။ ဤပရောဂျက်သည် လူသားချင်းစာနာထောက်ထား မှုဆိုင်ရာ နယ်ပယ်လုပ်သားများ၊ အထူးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအေဂျင်စီများ၊ မီဒီယာနှင့် အခြား သတင်းအချက်အလက်ပေးသူများ၏ ရှုထောင့်မှ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အခြေအနေ များတွင် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ဆက်စပ်နေသော အန္တရာယ်များကို နားလည်ရန် ရည်ရွယ် ပါသည်။ ၂၀၂၂-၂၃ ခုနှစ်တွင် အီရတ်၊ မာလီ နှင့် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ သုံးခုတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော ကွင်းဆင်း လုပ်ငန်းကို အသုံးပြု၍ ဤအရင်းအမြစ်များသည် နားလည်မှုနှင့် အန္တရာယ်နှင့် သတင်းအချက်အလက် ဆိုင်ရာ တုံ့ပြန်မှုကာလချက်ကို ဖြေရှင်းရန် လုပ်ဆောင်ပေးပါသည်။

ဤလမ်းညွှန်ချက်များ တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် သုံးသပ်ချက်များ သို့မဟုတ် အကြံပြုချက်များ ရယူလို ပါက ကျေးဇူးပြု၍ Internews လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာအသင်းကို info@internews.org မှတဆင့် ဆက်သွယ်ပေးပါ။

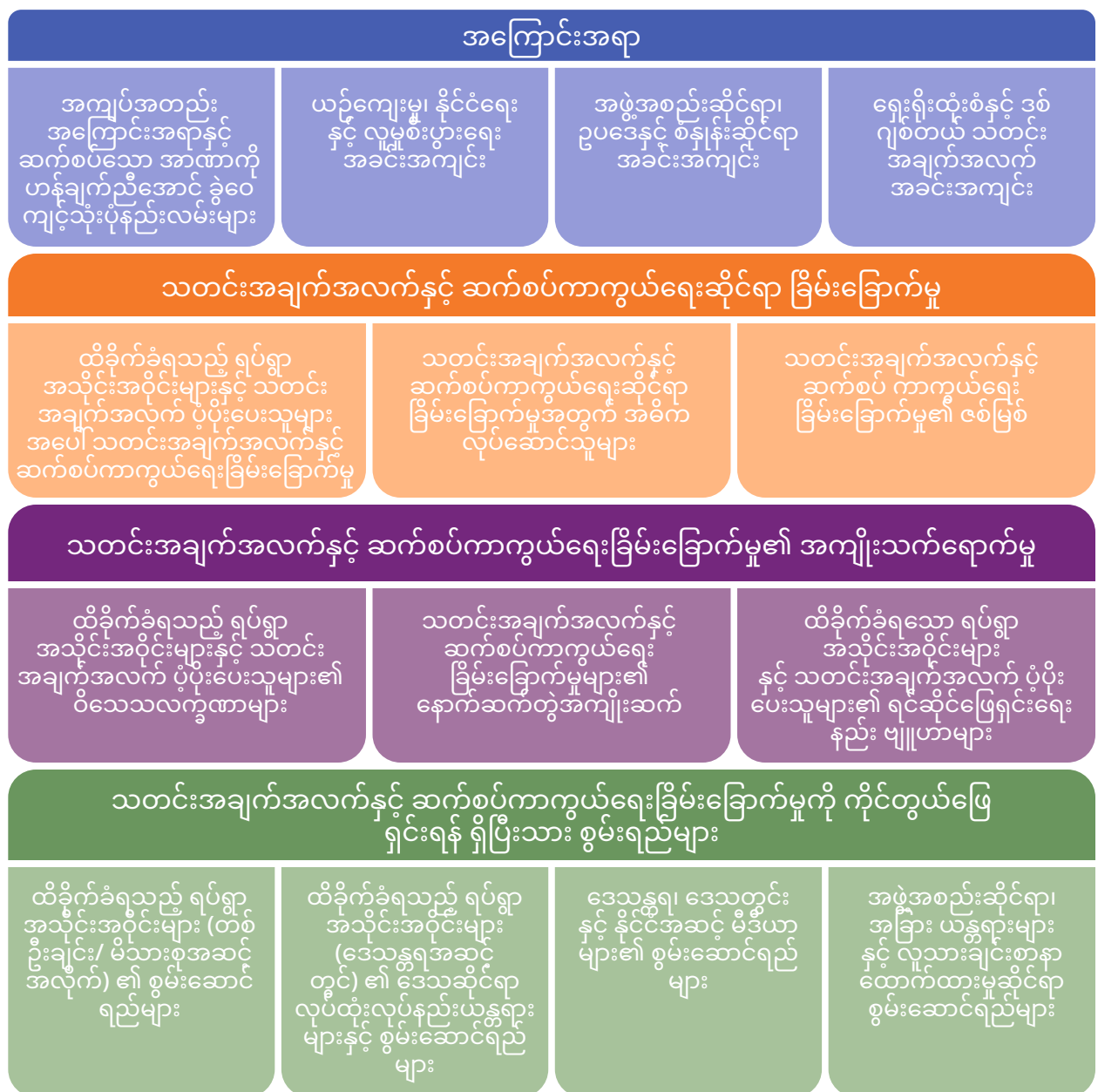
© Internews အောက်တိုဘာလ ၂၀၂၃။ ဤထုတ်ဝေမှုသည် မူပိုင်ခွင့်ရှိသော်လည်း အရင်းအမြစ်ကို အပြည့်အဝ အသိအမှတ်ပြုဖော်ပြပါက စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခြင်း၊ လှုပ်ရှားမှုများ၊ ပညာရေးနှင့် သုတေသန ပြုလုပ်ခြင်းတို့အတွက် စာသားများကို အခမဲ့ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ သက်ရောက်မှုကို အကဲဖြတ်ရန် အတွက် ထိုသို့အသုံးပြုမှုအားလုံးကို ၎င်းတို့ထံ မှတ်ပုံတင်ပေးရန် မူပိုင်ခွင့်ပိုင်ရှင်များက တောင်းဆို ပါသည်။ အခြားအခြေအနေများတွင် ကူးယူရန်အတွက်ဖြစ်စေ၊ အခြားထုတ်ဝေမှုများတွင် ပြန်လည် အသုံးပြုရန်အတွက်ဖြစ်စေ၊ ဘာသာပြန်ဆိုရန် သို့မဟုတ် ဆီလျော်အောင်ပြုပြင်ရန်အတွက်ဖြစ်စေ ခွင့်ပြုချက်ရယူရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤထုတ်ဝေမှုရှိ သတင်းအချက်အလက်များသည် ထုတ်ဝေချိန် တွင် မှန်ကန်မှုရှိပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၇ - သတင်းအချက်အလက် ကာကွယ်ရေး သုံးသပ်လေ့လာချက်မူဘောင်

ပိုမိုဘေးကင်းလုံခြုံသည့် သတင်းအချက်အလက် ဂေဟစနစ်တစ်ခုအား ဖြည့်ဆည်းရန် သတင်းအချက်အလက် ကာကွယ်ရေး သုံးသပ်လေ့လာချက်မူဘောင်အား မည်သို့အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း လမ်းညွှန်ချက်ရရှိရန် မိုဂျူး ၃ ကို ကြည့်ပါ။ အချက်အလက်ကောက်ခံခြင်းနည်းကိရိယာပုံစံများကို နောက်ဆက်တွဲများ (ဦးတည်အုပ်စုဖွဲ့ ဆွေးနွေးခြင်း၊ အဓိကသတင်းပေးသူအား တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်း၊ အိမ်ထောင်စုစစ်တမ်း) တွင် ရရှိနိုင်ပါသည်။

i PAF သတင်းအချက်အလက်ကာကွယ်ရေး သုံးသပ်လေ့လာချက်မူဘောင်

အကြောင်းအရာ

ထိုခိုက်ခံရသည့် ရုပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများ ရှင်သန်နေထိုင်မှု အခြေအနေကို နားလည်ခြင်းသည် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့်ကာကွယ်ရေးအန္တရာယ်များ၏ အရင်းခံ သို့မဟုတ် ပေါင်းစပ်ပါဝင်နေသော ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာနှင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အချက်များကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ပဓာနကျပါသည်။ ဆက်စပ်အခြေအနေဆိုင်ရာ မဏ္ဍိုင်သည် ထိုအန္တရာယ်များအတွက် လိုက်လျောညီထွေရှိသည့် အန္တရာယ်သက်သာလျော့ပါးရေး နည်းဗျူဟာများကိုလည်း အသိပေးနိုင်ပါသည်။

၁။ အကျပ်အတည်း အကြောင်းအရာနှင့် ဆက်စပ်သော လူ့အစုအဖွဲ့များအကြား အာဏာကို ဟန်ချက်ညီအောင် ခွဲဝေကျင့်သုံးပုံနည်းလမ်းများ -

လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အကျပ်အတည်းသို့ ဦးတည်ပြီး အမြဲမပြတ်ဖြစ်စေသည့် အတိတ်နှင့် လက်ရှိ ခေတ်ရေစီးကြောင်းများအား လေ့လာဆန်းစစ်၍ ဖော်ထုတ်ပါ။

သုံးသပ်လေ့လာချက် မေးခွန်းများ -

- ထိုသတင်းအချက်အလက် လိုအပ်ချက်များ သို့မဟုတ် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှုများသည် အသစ်ဖြစ်ပြီး လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အကျပ်အတည်းနှင့် တိုက်ရိုက် ဆက်စပ်နေပါသလား။ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့သည် နိုင်ငံရေး၊ လူမှု-စီးပွားရေးနှင့် မီဒီယာအခင်းအကျင်းနှင့် ဆက်စပ်သော ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များ ဖြစ်ပါသလား။
- သတင်းအချက်အလက်ထုတ်လုပ်မှုအတွက် တာဝန်ရှိသော လုပ်ဆောင်သူများနှင့် လူ့အသိုင်းအဝိုင်းများအကြား၊ သို့မဟုတ် လုပ်ကြံသတင်းဖန်တီးသူ မည်သူမဆိုနှင့် လူ့အသိုင်းအဝိုင်းများအကြားက လူ့အစုအဖွဲ့များအကြား အာဏာကို ဟန်ချက်ညီအောင် ခွဲဝေကျင့်သုံးပုံနည်းလမ်းများနှင့် လူမှုဆက်ဆံရေးများက မည်သည်တို့နည်း။
- လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အကျပ်အတည်း ပြေလည်ခြင်း (အရေးပေါ်မဟုတ်သော အခြေအနေတစ်ခုသို့ ကူးပြောင်းခြင်း) သည် သတင်းအချက်အလက်အတွက် လိုအပ်ချက်များကို ဖြေရှင်းပြီး သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှုများကို ဖယ်ရှားပေးပါမည်လား။

၂။ ယဉ်ကျေးမှု၊ နိုင်ငံရေးနှင့် လူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာ အခင်းအကျင်း -

သတင်းအချက်အလက်ကို ရယူအသုံးပြုခွင့်နှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ကာကွယ်ရေးအန္တရာယ်များအပေါ် လွှမ်းမိုးသော ခေတ်ရေစီးကြောင်းများအပြင် ယဉ်ကျေးမှု၊ နိုင်ငံရေးနှင့် လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေများကို လေ့လာဆန်းစစ်ပါသည်။

သုံးသပ်လေ့လာချက် လမ်းညွှန်မေးခွန်းများ -

- ယဉ်ကျေးမှု (ဘာသာစကား၊ ကျားမဆိုင်ရာ စံနှုန်းများ၊ ဖယ်ကျဉ်ခြင်းနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း) နှင့် လူမှု-စီးပွားရေး အချက်များသည် သတင်းအချက်အလက် ရယူအသုံးပြုခွင့်ကို ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးသူများ သို့မဟုတ် အတားအဆီးများအဖြစ် မည်သည့်အဆင့်အထိ ဆောင်ရွက်

နေပါသလဲ။ ထိုအချက်များသည် သတင်းအချက်အလက်နှင့်ဆက်စပ်သည့်ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှုများအပေါ် ထိခိုက်ခံရသည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု သို့မဟုတ် ထိုခြိမ်းခြောက်မှုများကို ရင်ဆိုင်ရန် လူထု၏စွမ်းရည်ကို မည်သို့ ပိုဆိုးစေသလဲ သို့မဟုတ် လျော့နည်းစေပါသလဲ။

- မီဒီယာများသည် ပြည်သူ့ရန်ပုံငွေအပေါ်မှီခိုခြင်း အပါအဝင် နိုင်ငံရေးဖိအားမှ လွတ်လွတ်ကင်းကင်းဖြင့် အကြောင်းအရာများကို ထုတ်လုပ်နိုင်ပြီး အစိုးရနှင့် အခြားလုပ်ဆောင်သူများ၏ မူဝါဒများနှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များအတွက် သတင်းစာထဲတွင် တာဝန်ခံစေနိုင်ပါသလား။ ရန်ပုံငွေ/ပိုင်ဆိုင်မှု စွမ်းရည်ကြီးမားသော အခြားပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများ သို့မဟုတ် လူပုဂ္ဂိုလ်များ၏ တည်းဖြတ်နိုင်သော အကြောင်းအရာအပေါ် လွှမ်းမိုးမှုကိုလည်း ကြည့်သင့်ပါသည်။
- နိုင်ငံရေးအခင်းအကျင်းကို လွှမ်းမိုးရန်နှင့် မီဒီယာနှင့် ထိခိုက်ခံရသည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများ၏ လိုအပ်ချက်များကို အကြံပြုထောက်ခံပေးရန် အာဏာနှင့် လွတ်လပ်မှုရှိသော အရပ်ဘက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ရှိပါသလား။

၃။ အဖွဲ့အစည်း၊ ဥပဒေနှင့် စံနှုန်းဆိုင်ရာ အခင်းအကျင်း -

မီဒီယာနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်များက အွန်လိုင်းနှင့် အော့ဖ်လိုင်း သတင်းအချက်အလက်များကို ဖန်တီး၊ မျှဝေ၊ ရှာဖွေပြီး ရယူရာတွင် ကာကွယ်ပေးသော သို့မဟုတ် အန္တရာယ်ဖြစ်စေသော ဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ စံနှုန်းများနှင့် လူမှုအလေ့အထများကို သုံးသပ်လေ့လာရာတွင် ကူညီပေးပါသည်။

သုံးသပ်လေ့လာချက် လမ်းညွှန်မေးခွန်းများ -

- လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်နှင့် သတင်းလွတ်လပ်ခွင့် အခြေအနေက ဘယ်လိုရှိပါသလဲ။ မီဒီယာပညာရှင်များအပေါ် အကြမ်းဖက်မှုကို ကာကွယ်တုံ့ပြန်ရန်နှင့် သတင်းအချက်အလက်အရင်းအမြစ်များကို ကာကွယ်ရန် ဥပဒေများ ရှိပါသလား။
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ကာကွယ်ရေးခြိမ်းခြောက်မှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေသော သီးခြား နိုင်ငံတော်ဥပဒေများ ရှိပါသလား။ ဒစ်ဂျစ်တယ်လိုခြုံရေးနှင့် လုပ်ကြံသတင်းဆိုင်ရာ စံသတ်မှတ်ချက်မူဘောင်အပါအဝင် ထိုခြိမ်းခြောက်မှုများကို ကာကွယ်နိုင်မည့် သို့မဟုတ် လျော့ချနိုင်မည့် ဥပဒေများ ပျောက်ဆုံးနေပါသလား။
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ကာကွယ်ရေးခြိမ်းခြောက်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသော အခြားလူမှုရေး၊ ဘာသာရေး သို့မဟုတ် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ စံနှုန်းများ သို့မဟုတ် အလေ့အထများ ရှိပါသလား။

၄။ ရိုးရာနှင့် ဒစ်ဂျစ်တယ် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ အခင်းအကျင်း -

ထိခိုက်ခံရသည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဖန်တီးရန် သတင်းအချက်အလက်ပေးသူများ၏ လွှမ်းခြုံနိုင်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကို ဖော်ထုတ်လေ့လာရန်နှင့် ၎င်းသည် သတင်းအချက်အလက်နှင့်ဆက်စပ်သည့်

ခြိမ်းခြောက်မှုအမျိုးမျိုးကို လျော့ချ နှင့်/သို့မဟုတ် ဖန်တီးရာတွင် မည်သို့အထောက်အကူ ပြုသည်ကို ခွဲခြားဖော်ထုတ်ပြီး လေ့လာသုံးသပ်သည်။

သုံးသပ်လေ့လာချက် လမ်းညွှန်မေးခွန်းများ -

- သမားရိုးကျ မီဒီယာ (သတင်းစာများ၊ ရေဒီယိုနှင့် တီဗွီ) နှင့် အခြားသတင်းအချက်အလက် ပံ့ပိုးသူများ၏ ပထဝီအနေအထားအရ လွှမ်းခြုံမှု၊ ကုန်ကျစရိတ်နှင့် ဘာသာစကားတို့သည် ထိခိုက်ခံရသည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးချက်များနှင့် ကိုက်ညီပါသလား။
- ဒစ်ဂျစ်တယ်မီဒီယာ (သတင်းဝက်ဘ်ဆိုက်၊ လူမှုမီဒီယာပလက်ဖောင်းများ) နှင့် အခြားသတင်းပေးသူများ၏ ပထဝီဝင်လွှမ်းခြုံမှု (မိုဘိုင်းနှင့် အင်တာနက်သုံးစွဲမှု၊ သုံးစွဲမှုပုံစံ အပါအဝင်)၊ ကုန်ကျစရိတ်နှင့် ဘာသာစကားသည် ထိခိုက်ခံရသည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးမှုများနှင့် ကိုက်ညီပါသလား။
- ထိခိုက်ခံရသော ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများကြား ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်နိုင်မည့် အတိုင်းအတာတစ်ခုဖြင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် တသီးပုဂ္ဂလ မီဒီယာသတင်းဌာနများ (အကြီး၊ အသေး၊ အွန်လိုင်းနှင့် အော့ဖ်လိုင်း) နှင့် အခြား သတင်းအချက်အလက် ပံ့ပိုးသူများ၏ စွမ်းဆောင်ရည် မည်သို့ရှိပါသလဲ။ ၎င်းတွင် ထိခိုက်ခံရသော ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီသည့် သတင်းအချက်အလက်ကောင်းများကို ဖန်တီး၊ စနစ်တကျ စီစဉ်ဖွဲ့စည်းပြီး ဖြန့်ဝေနိုင်စွမ်းအပြင် အသုံးပြုသူပရိသတ်ထံမှ တုံ့ပြန်အကြံပြုပေးရန် တိုက်တွန်းအားပေးသော နှစ်လမ်းသွားဆက်သွယ်ပြောဆိုမှုများကို ဘေးကင်းလုံခြုံစွာ ရယူအသုံးပြုနိုင်ခွင့်ပေးခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။

ထိခိုက်ခံရသည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများနှင့် သတင်းအချက်အလက်ပေးသူများအပေါ် သက်ရောက်နေသော လတ်တလော သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှုများ

ခြိမ်းခြောက်မှု၏ သဘာဝကို နားလည်ခြင်း - လူသားလုပ်ဆောင်မှုများ သို့မဟုတ် လူသားလုပ်ဆောင်ချက်များ၏ ရလဒ်များက အကြမ်းဖက်ခြင်း၊ အကျပ်ကိုင်ခြင်း၊ တမင်ရည်ရွယ်၍ ပိတ်ပင်ခြင်းတို့ကို ဖြစ်စေကြောင်း၊ ထိုခြိမ်းခြောက်မှု၏ မူလအကြောင်းရင်းများ (လှုံ့ဆော်မှုများ၊ တွန်းအားပေးသူများနှင့် အခြေခံအကြောင်းရင်းများ)၊ မည်သည့် လုပ်ဆောင်သူများက ခြိမ်းခြောက်မှုကို ဖြစ်စေပြီး မည်သည့် လုပ်ဆောင်သူများက ထိခိုက်ခံရသော ရပ်ရွာအသိုက်အဝန်းများအား ထိုခြိမ်းခြောက်မှုမှ ကာကွယ်ပေးသင့်ကြောင်း နားလည်ရပါမည်။

၁။ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှုများ -

ခွဲခြားဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှု တစ်ခုချင်းစီအတွက် ထိခိုက်ခံရသူများနှင့် သတင်းအချက်အလက် ပံ့ပိုးသူများအား ထိခိုက်စေသော သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် လူသားလုပ်ဆောင်ချက်များ သို့မဟုတ် လူသားလုပ်ဆောင်ချက်များ၏ ရလဒ်များကို ခွဲခြားဖော်ထုတ်၍ သုံးသပ်လေ့လာပါ။

သုံးသပ်လေ့လာချက် လမ်းညွှန်မေးခွန်းများ -

- လက်ရှိတွင် ထိခိုက်ခံရသူများအပေါ် အကြမ်းဖက်ခြင်း၊ အကျပ်ကိုင်ခြင်း သို့မဟုတ် တမင်ရည်ရွယ်၍ ပိတ်ပင်ခြင်းတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေသော သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှုများက ဘာတွေ့ပါလဲ။
- ခြိမ်းခြောက်မှုသည် အပြုအမူ သို့မဟုတ် လုပ်ဆောင်ချက်၊ အဖွဲ့အစည်း/အုပ်စု အလေ့အထ၊ အစိုးရမဟုတ်သော သို့မဟုတ် အစိုးရမူဝါဒ သို့မဟုတ် ယန္တရားတစ်ခု ဖြစ်ပါသလား။

၂။ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှုအတွက် တာဝန်ရှိသည့် အဓိကဆောင်ရွက်သူများ -

ခွဲခြားဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှု တစ်ခုချင်းစီအတွက် ထိုကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှု နောက်ကွယ်မှ အပြုအမူများ၊ အလေ့အထများ သို့မဟုတ် မူဝါဒများကို ခွဲခြားဖော်ထုတ်၍ သုံးသပ်လေ့လာပါ။ ၎င်းတို့တွင် လူထုအား တိုက်ရိုက်ထိခိုက်စေသော လုပ်ဆောင်သူ(များ)၏ အပြုအမူများ၊ ကာကွယ်ပေးရန် သီးသန့်တာဝန်ရှိသော လုပ်ဆောင်သူ(များ)နှင့် ခြိမ်းခြောက်မှု ဖြစ်ပွားခြင်းအပေါ် အပြုသဘော သို့မဟုတ် အဖျက်သဘော လွှမ်းမိုးမှုရှိသော လုပ်ဆောင်သူ(များ) ပါဝင်နိုင်သည်။

သုံးသပ်လေ့လာချက် လမ်းညွှန်မေးခွန်းများ -

- ခြိမ်းခြောက်မှုကို တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေသော လုပ်ဆောင်သူများက ဘယ်သူတွေလဲ။ ၎င်းတို့၏ စိတ်ဓာတ်လှုံ့ဆော်မှု အရင်းခံအကြောင်းများနှင့် မက်လုံးများက ဘာတွေပါလဲ။ တိုက်ရိုက် လုပ်ဆောင်မှုကို ကျူးလွန်လုပ်ဆောင်သူများနှင့် ထိခိုက်ခံရသူများကြား ဆက်စပ်ချက်က ဘာ ပါလဲ။ ပင်မလုပ်ဆောင်သူအပေါ် လွှမ်းမိုးနိုင်မည့် အခြားလုပ်ဆောင်သူများ ရှိနိုင်ပါသလား။
- အန္တရာယ်ကို ဖြေရှင်းရန်၊ လျော့ချရန် သို့မဟုတ် တားဆီးရန် တာဝန်ရှိသော လုပ်ဆောင်သူ(များ) သည် ၎င်းတို့၏စွမ်းဆောင်ရည်အတွင်း တတ်နိုင်သမျှ လုပ်ဆောင်နေပါသလား။ မလုပ်ဆောင် နေပါက ဘာကြောင့်ပါလဲ။ လုပ်ဆောင်နေပါက ခြိမ်းခြောက်မှုများ၊ ချိုးဖောက်မှုများ သို့မဟုတ် အလွဲသုံးစားပြုမှုများ ဘာကြောင့် ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေပါသလဲ။
- ထိုခြိမ်းခြောက်မှုအတွက် သတင်းပို့နိုင်သောယန္တရားများ ရှိပါသလား။ ထိခိုက်ခံရသည့် ရပ်ရွာ အသိုင်းအဝိုင်းများသည် ၎င်းတို့ကို အမှီအခိုမရှိဘဲ လုံခြုံဘေးကင်းစွာ ရယူအသုံးပြုနိုင်ပါသလား။

၃။ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှု၏ မူလအစ -

ခွဲခြားဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် အကာအကွယ်ပေးရေးကို ခြိမ်းခြောက်မှု တစ်ခုချင်းစီအတွက် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာခြိမ်းခြောက်မှု၏ သီးခြား အကြောင်းရင်းများနှင့် လှုံ့ဆော်မှုများကို သုံးသပ် လေ့လာ၍ ဖော်ထုတ်သည်။ လူထုအပေါ်သက်ရောက်မှုများနှင့် ချက်ချင်းအကျိုးဆက်များအပြင် ခြိမ်းခြောက်မှုအပေါ် တွန်းအားပေးမှုများကို ကိုင်တွယ်ပြောဆိုခြင်းဖြင့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှုကို တုံ့ပြန်ရန် အကောင်းဆုံး နည်းဗျူဟာကို နားလည်အောင် ဤအချက်အလက် များကို အသုံးပြုပါ။

သုံးသပ်လေ့လာချက် လမ်းညွှန်မေးခွန်းများ -

- ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှု၏ သဘာဝက ဘာပါလဲ (ဆိုလိုသည်မှာ ၎င်းတို့သည် တမင် လုပ်ထားခြင်း၊ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ထားခြင်း သို့မဟုတ် အခွင့်အရေးယူထားခြင်းများ ဖြစ်ပါ သလား)။
- ခြိမ်းခြောက်မှုကို တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေသော လုပ်ဆောင်သူများ သို့မဟုတ် ခြိမ်းခြောက်မှုအပေါ် လွှမ်းမိုးမှုရှိသော လုပ်ဆောင်သူများ၏ အပြုအမူများကို မည်သည့်အချက်များက တွန်းအား ပေးပါသလဲ။
- အချိန်ကာလအလိုက် ခြိမ်းခြောက်မှု သို့မဟုတ် လုပ်ဆောင်သူများ၏ အပြုအမူများ၊ စိတ်ခံစား ချက်များ သို့မဟုတ် နည်းပရိယာယ်များ မည်သို့ပြောင်းလဲခဲ့ပါသလဲ။

ထိခိုက်ခံရသည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများနှင့် သတင်းအချက်အလက် ပံ့ပိုးသူများအပေါ် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု

ထိခိုက်ခံရသော ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများအနေဖြင့် ခြိမ်းခြောက်မှုအပေါ်ထူးထူးခြားခြား ထိခိုက်လွယ်မှု သာမက ထိုခြိမ်းခြောက်မှုကို ရင်ဆိုင်နိုင်စွမ်း (မဏ္ဍိုင် ၄) အပေါ်လည်း မှုတည်၍ သတင်းအချက်အလက် နှင့် ဆက်စပ်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှု တစ်ခုချင်းစီက မတူညီသော အုပ်စုအပိုင်းများအပေါ်ကွဲပြားခြားနားစွာ သက်ရောက်စေမည်ဖြစ်သည်။ ထိခိုက်ခံရသူများ၏ လက္ခဏာရပ်များ၊ လူထုအုပ်စုတစ်ခုချင်းစီနှင့် ထိခိုက်ခံရသောနေရာများအပေါ် ခြိမ်းခြောက်မှု၏ အကျိုးဆက်များနှင့် ထိုအကျိုးဆက်များအပေါ် ထိခိုက်ခံရသူများ၏ အပြုသဘောနှင့် အဖျက်သဘောဆောင်သော တုံ့ပြန်မှုများကို ဖော်ထုတ်ခြင်းဖြင့် အုပ်စုတစ်ခုချင်းစီ၏ သီးခြားလိုအပ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီသော ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းအခြေပြု အန္တရာယ်သက်သာလျော့ပါးရေး နည်းဗျူဟာများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် အထောက်အကူဖြစ်စေပါမည်။

၁။ ထိခိုက်ခံရသည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများနှင့် သတင်းအချက်အလက်ပေးသူများ၏ ထူးခြားသော ဝိသေသလက္ခဏာများ -

ခွဲခြားဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှု တစ်ခုချင်းအတွက် အဆိုပါ ခွဲခြားဖော်ထုတ်ထားသော ခြိမ်းခြောက်မှုကြောင့် ထိခိုက်လွယ်နိုင်သည့် သီးခြားနေရာတစ်ခုရှိ သတင်းအချက်အလက် ပံ့ပိုးသူများအပါအဝင် လူအုပ်စုတစ်ခုကို ဖွဲ့စည်းဖြစ်ပေါ်စေသော အချက်များကို ခွဲခြားဖော်ထုတ်၍ သုံးသပ်လေ့လာသည်။ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှုအပေါ်ထိတွေ့မှုသည် ကျား/မ၊ လူမျိုးစု၊ အသက်အရွယ်၊ အဆင့်အတန်း စသည့် ကျယ်ပြန့်သော အချက်များအပြင် စာတတ်မြောက်မှု၊ သတင်းအချက်အလက် အသုံးပြုတတ်မှု၊ ဒီဂျစ်တယ်နည်းပညာများ အသုံးပြုတတ်မှုနှင့် ဆက်စပ်သော သတင်းအချက်အလက် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးမှုများပေါ်တွင်လည်း မှုတည်သည်။ ထိခိုက်လွယ်မှုကို သတ်မှတ်ထားသော သို့မဟုတ် မပြောင်းလဲနိုင်သောအရာအဖြစ် မသတ်မှတ်သင့်ဘဲ သီးခြားခြိမ်းခြောက်မှုများနှင့် ဆက်စပ်၍ ဖော်ထုတ်ရန် လိုအပ်သည်။

သုံးသပ်လေ့လာချက် လမ်းညွှန်မေးခွန်းများ -

- ခြိမ်းခြောက်မှုကြောင့် မည်သူများ ထိခိုက်ခံရပါသလဲ (အသက်အရွယ်၊ ကျား/မ၊ မသန်စွမ်းမှုရှိခြင်း၊ နေရာဒေသ၊ အဆင့်အတန်း၊ ဘာသာစကား၊ လူမျိုးနှင့် တိုင်းရင်းသား)။ ခြိမ်းခြောက်မှုကြောင့် ထိခိုက်ခံရသော လူအုပ်စုအသီးသီး သို့မဟုတ် သတင်းအချက်အလက် ပံ့ပိုးသူများ၏ သီးခြားသတင်းအချက်အလက် ဝိသေသလက္ခဏာများမှာ အဘယ်နည်း (စာတတ်မြောက်မှု၊ သတင်းအချက်အလက် အသုံးပြုတတ်မှု၊ ဒီဂျစ်တယ်နည်းပညာများ အသုံးပြုတတ်မှု၊ အွန်လိုင်း/အော့ဖ်လိုင်း သတင်းအချက်အလက် ရယူအသုံးပြုနိုင်မှု၊ ဒေသတွင်း/တိုင်းဒေသကြီး/နိုင်ငံအဆင့် မီဒီယာ၊ သတင်းစာ/ရေဒီယို/တီဗွီ/အွန်လိုင်း မီဒီယာ၊ လွတ်လပ်သော/အများသုံး မီဒီယာ)။

- ခြိမ်းခြောက်မှု၏ မူလအစရှိ သတင်းအချက်အလက် လိုအပ်ချက်များက ဘာတွေပါလဲ။ ထို လူထုအုပ်စုများနှင့် သတင်းအချက်အလက် ပံ့ပိုးသူများသည် သတင်းအချက်အလက်များကို မည်သို့ ဖန်တီး၊ မျှဝေ၊ ရှာဖွေ၊ ရယူကြပါသလဲ။ ဦးစားပေး၊ ရယူအသုံးပြုနိုင်ပြီး ယုံကြည်ရသော အရင်းအမြစ်များနှင့် လမ်းကြောင်းများကို လုံခြုံစွာ အသုံးပြုနိုင်ပါသလား။
- လူများအပေါ်မည်သို့ ကွဲပြားစွာ သက်ရောက်ပါသလဲ။ အချို့လူများသည် ပိုမိုထိခိုက်နိုင်ခြေရှိ ခြင်း၊ ရင်ဆိုင်နိုင်စွမ်း နည်းပါးခြင်း သို့မဟုတ် ခြိမ်းခြောက်မှုကြောင့် ပို၍အရေးပေါ်သက်ရောက် ခြင်းမျိုး ရှိပါသလား။

၂။ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှုများ၏ အကျိုးဆက်များ -

ခွဲခြားဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှု တစ်ခုချင်းစီအတွက် လူ အုပ်စုအသီးသီးတို့သည် မတူညီသော ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် ထိခိုက်ခံရနိုင်သည်ကို ဂရုပြု၍ ထိခိုက် ခံရသည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက် ပံ့ပိုးသူများသည် ခြိမ်းခြောက်မှုတစ် ခုချင်းစီမှ မည်ကဲ့သို့ ထိခိုက်ခံခဲ့ရကြောင်းကို ခွဲခြားဖော်ထုတ်ပြီး သုံးသပ်လေ့လာပါသည်။ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှုများသည် အခြားသော ကာကွယ်ရေး ဆိုင်ရာအန္တရာယ်များကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင် သို့မဟုတ် ပိုမိုဆိုးရွားစေနိုင်သည်။ ၎င်းတွင် သတင်း အချက်အလက် ဖန်တီးမှုကို နှောင့်နှေးစေခြင်း၊ သတင်းအချက်အလက်များကို ဖန်တီး၊ မျှဝေ၊ ရှာဖွေ သို့မဟုတ် ရယူရာတွင် အန္တရာယ်များယူခြင်း သို့မဟုတ် လုံလောက်သော သတင်း အချက်အလက်များ မရှိဘဲ အသက်ကယ်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်းတို့ ပါဝင်နိုင်သည်။

သုံးသပ်လေ့လာချက် လမ်းညွှန်မေးခွန်းများ -

- ထိခိုက်ခံရသောအုပ်စု သို့မဟုတ် သတင်းအချက်အလက် ပံ့ပိုးသူများအပေါ် ခြိမ်းခြောက်မှု၏ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများက ဘာတွေပါလဲ။
- ထိခိုက်ခံရသောအုပ်စု သို့မဟုတ် သတင်းအချက်အလက် ပံ့ပိုးသူများအပေါ် ခြိမ်းခြောက်မှု၏ လူမှုရေးနှင့် စိတ်လူမှုပိုင်းဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများက ဘာတွေပါလဲ။
- ထိခိုက်ခံရသောအုပ်စု သို့မဟုတ် သတင်းအချက်အလက် ပံ့ပိုးသူများအပေါ် ခြိမ်းခြောက်မှု၏ ဥပဒေရေးရာ သို့မဟုတ် ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများက ဘာတွေပါလဲ။
- ထိခိုက်ခံရသောအုပ်စု သို့မဟုတ် သတင်းအချက်အလက် ပံ့ပိုးသူများ၏ သတင်းအချက်အလက် များ ဖန်တီး၊ မျှဝေ၊ ရှာဖွေပြီး ရယူနိုင်စွမ်းအပေါ် ခြိမ်းခြောက်မှု၏ သက်ရောက်မှုများက ဘာ တွေပါလဲ။

၃။ ထိခိုက်ခံရသည့် ရုပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများနှင့် သတင်းအချက်အလက်ပေးသူများ၏ ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရေး နည်းဗျူဟာများ

ခွဲခြားဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှု တစ်ခုချင်းစီအတွက် အပျက်သဘောဆောင်သည့် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရေး နည်းဗျူဟာများကို ကိုင်တွယ်ပြောဆိုရန် လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဦးစားပေးသတ်မှတ်ရန် ထိခိုက်ခံရသည့် ရုပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများနှင့် သတင်းအချက်အလက်ပေးသူများ၏ ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရေး နည်းဗျူဟာများကို ခွဲခြားဖော်ထုတ်ပြီး ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှုများကို ကိုင်တွယ်ပြောဆိုရန် ရှိရင်းစွဲ အပြုသဘောဆောင်သော နည်းဗျူဟာများပေါ်မှ တည်ဆောက်ရန်ဖြစ်သည်။ ဤတွင် အခြားသော ဆက်သွယ်ပြောဆိုရေး ချန်နယ်များ သို့မဟုတ် နည်းလမ်းများ ဖန်တီးခြင်း၊ ပုံမှန်မဟုတ်သော သတင်းအရင်းမြစ်များကို အားထားခြင်း၊ စာတတ်မြောက်မှု၊ သတင်းအချက်အလက်အသုံးပြုတတ်မှု သို့မဟုတ် ဒီဂျစ်တယ်နည်းပညာများ အသုံးပြုတတ်မှုကို မြှင့်တင်ရန် လူထုသို့မဟုတ် မီဒီယာ အစပျိုးဆောင်ရွက်မှုများ ပါဝင်နိုင်သည်။

သုံးသပ်လေ့လာချက် လမ်းညွှန်မေးခွန်းများ -

- ထိခိုက်ခံရသော ရုပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများနှင့် သတင်းအချက်အလက် ပံ့ပိုးပေးသူများသည် ခြိမ်းခြောက်မှုကို လျော့ချရန်နှင့် သတင်းအချက်အလက်များကို လုံခြုံစွာ ဖန်တီး၊ မျှဝေ၊ ရှာဖွေ၊ ရယူရန် မည်သည့် အပြုသဘောဆောင်သော ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရေး နည်းဗျူဟာများကို ချမှတ်ခဲ့ပါသလဲ။ ၎င်းသည် သတင်းအချက်အလက် ဂေဟစနစ်တွင်း အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်စေပါသလား။
- အသစ်ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှုများကို တားဆီးရန် သို့မဟုတ် တုံ့ပြန်ရန် ချက်ချင်းတုံ့ပြန်မှု လိုအပ်သော အဖျက်သဘောဆောင်သည့် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရေး နည်းဗျူဟာများ ရှိပါသလား။
- ခြိမ်းခြောက်မှုကြောင့် ထိခိုက်ခံရသော လူအုပ်စုအသီးသီးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ပံ့ပိုးပေးသူများ၏ ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရေး နည်းဗျူဟာများကို မည်သည့် အယူအဆများ၊ အိုင်ဒီယာများ၊ သဘောထားများ သို့မဟုတ် ယုံကြည်ချက်များက လွှမ်းမိုးနေပါသလဲ။

သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှု အား ဖြေရှင်းရန်အတွက် ရှိရင်းစွဲ စွမ်းဆောင်ရည်များ

ခွဲခြားဖော်ထုတ်ထားသည့် ခြိမ်းခြောက်မှုတစ်ခုချင်းစီကို ကိုင်တွယ်ပြောဆိုရန် လက်ရှိစွမ်းဆောင်ရည်များကို နက်နက်နဲနဲ နားလည်မှု လိုအပ်ပြီး သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ကာကွယ်ရေးအန္တရာယ်များကို ကိုင်တွယ်ပြောဆိုရန် ကိုက်ညီမှုရှိသော သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ဗျူဟာကျကျ တုံ့ပြန်မှုကို ဒေသခံ သတင်းအချက်အလက်ရေးရာ လုပ်ဆောင်သူများမှ စီစဉ်ပေးကြောင်း သေချာစေပါ။ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ထိခိုက်ခံလူထု၏ တစ်ဦးချင်း/မိသားစုအဆင့် သို့မဟုတ် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းအဆင့်တွင် တွေ့ရှိနိုင်သကဲ့သို့ ဒေသတွင်း၊ တိုင်းဒေသကြီးအပြင် နိုင်ငံအဆင့် မီဒီယာများအတွင်းနှင့် အစိုးရနှင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်သူများကြားတွင်လည်း တွေ့ရှိနိုင်သည်။ တာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် ထိုစွမ်းဆောင်ရည်များကို ၎င်းတို့၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို ဖြည့်ဆည်းရန်နှင့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာအန္တရာယ်များကို ကိုင်တွယ်ပြောဆိုရန် ဆန္ဒရှိမှုနှင့် ချိန်ညှိရမည်။

၁။ ထိခိုက်ခံရသည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများ (တစ်ဦးချင်း/မိသားစုအဆင့်အလိုက်) ၏ စွမ်းဆောင်ရည်များ -

ခွဲခြားဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှု တစ်ခုချင်းစီအတွက် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့်ခြိမ်းခြောက်မှုကို ခံနိုင်ရည်ရှိရန် သို့မဟုတ် သက်သာလျော့ပါးစေရန် ထိခိုက်ခံရသော လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် မိသားစုများ၏ ကျွမ်းကျင်မှုများ၊ အရင်းအမြစ်များနှင့် အသိပညာများအပြင် အဆိုပါ စွမ်းဆောင်ရည်များအပေါ် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အကျပ်အတည်း၏ အကျိုးဆက်များကို ခွဲခြားဖော်ထုတ်၍ သုံးသပ်လေ့လာပါသည်။

သုံးသပ်လေ့လာချက် လမ်းညွှန်မေးခွန်းများ -

- သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများ အသုံးပြုတတ်မှုစွမ်းရည်သည် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှုကို လျော့ချရာတွင် မည်သို့ ပံ့ပိုးပေးပါသလဲ။
- ထိခိုက်ခံရသည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများအနေဖြင့် ဘေးကင်းလုံခြုံပြီး အဓိပ္ပာယ်ရှိရှိ ရယူအသုံးပြုနိုင်သော လူသား၊ ရုပ်ဝတ္ထုနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ်များအပြင် ရင်းမြစ်များ၊ ချန်နယ်များနှင့် ပလက်ဖောင်းများရှိပြီး ၎င်းတို့၏ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာများ အသုံးပြုတတ်မှုသည် အကျိုးရှိရှိ အသုံးပြုနိုင်သည့် အတိုင်းအတာအထိ လုံလောက်မှု ရှိပါသလား။
- ရရှိနိုင်သော တိုင်ကြားရေးယန္တရားများကို ထိခိုက်ခံရသည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများမှ သိရှိကြပြီး လူထုအုပ်စုအားလုံးက အသုံးပြုနေပါသလား။ ၎င်းတို့ကို သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှုအား လျော့ချရန် ထိရောက်သည့် ယန္တရားတစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ပါသလား။

၂။ ထိခိုက်ခံရသည့် ရုပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများ (ဒေသန္တရအဆင့်) ၏ ဒေသဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်များ -

ခွဲခြားဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှု တစ်ခုချင်းစီအတွက် ခြိမ်းခြောက်မှုအား တိုက်ရိုက်ဖြေရှင်းခြင်း မှတစ်ဆင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ကာကွယ်ရေးခြိမ်းခြောက်မှုကို ကိုင်တွယ်ပြောဆိုနိုင်ရန် ဒေသန္တရအဆင့်၌ ဖန်တီးထားသည့် စနစ်များအပြင် ခြိမ်းခြောက်မှုနှင့် ၎င်း၏ အကျိုးဆက်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး ထိခိုက်ခံရသည့် ရုပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းအုပ်စု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအား လျော့ချပေးခြင်း သို့မဟုတ် ခြိမ်းခြောက်မှုအား လျော့ပါးစေရန် ထိခိုက်ခံရသည့် ရုပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို တည်ဆောက်ပေးခြင်းများကို ခွဲခြားဖော်ထုတ်၍ သုံးသပ်လေ့လာပါ။

သုံးသပ်လေ့လာချက် လမ်းညွှန်မေးခွန်းများ -

- ထိခိုက်ခံရသည့် ရုပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများကြား သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ အခန်းကဏ္ဍ တစ်ခုရှိသော လွှမ်းမိုးနိုင်သည့် ခေါင်းဆောင်များနှင့် ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများမှာ မည်သူတို့ဖြစ်ပါသလဲ။ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ကာကွယ်ရေးခြိမ်းခြောက်မှုများကို လျော့ချဖို့ ကြားဝင်ရန် ၎င်းတို့တွင် အရင်းအမြစ်များ၊ ဗဟုသုတများ၊ စွမ်းဆောင်ရည်များနှင့် ဆန္ဒတို့ ရှိပါသလား။ ၎င်းတို့ကို ထိခိုက်ခံရသည့် ရုပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများက ယုံကြည်ပါသလား။
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ကာကွယ်ရေးခြိမ်းခြောက်မှုကို ဖြေရှင်းရန် ရုပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းမှ ဦးဆောင်သော ကနဦးလုပ်ဆောင်မှုများ ရှိပါသလား။ ထောက်ပံ့မှု ပိုကြီးကြီးမားမားလိုအပ်သော ရှိရင်းစွဲ နည်းဗျူဟာများ သို့မဟုတ် ကနဦးလုပ်ဆောင်မှုများ ရှိပါသလား။ သို့မဟုတ် လက်ရှိ အကျပ်အတည်းကြောင့် ပျက်စီးသွားသော ရှိရင်းစွဲ နည်းဗျူဟာများ သို့မဟုတ် ကနဦးလုပ်ဆောင်မှုများ ရှိပါသလား။
- အချို့သော အဖျက်သဘောဆောင်သည့် သက်ရောက်မှုများ ရှိနေသော်လည်း အထက်တွင် ခွဲခြားဖော်ထုတ်ထားသော ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရေး နည်းဗျူဟာများကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်သည်။

၃။ ရုပ်ရွာ၊ ဒေသတွင်းနှင့် နိုင်ငံအဆင့် မီဒီယာများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်များ -

ခွဲခြားဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှု တစ်ခုချင်းစီအတွက် ထိခိုက်ခံရသည့် ရုပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများကြား ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်ရန်၊ ၎င်းတို့၏ တိကျသော လိုအပ်ချက်များအပြင် ဦးစားပေးမှုများနှင့် သက်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများ ပေးအပ်ခြင်းမှတစ်ဆင့် ၎င်းတို့ကို ပါဝင်စေရန်နှင့် လုပ်ကြံသတင်းဖြန့်ခြင်း၊ သတင်းမှားဖြန့်ခြင်း၊ ကောလာဟလများ နှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာခြိမ်းခြောက်မှုများကို ဖြေရှင်းရန် မီဒီယာသတင်းဌာနများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားဖော်ထုတ်၍ သုံးသပ်လေ့လာပါ။

သုံးသပ်လေ့လာချက် လမ်းညွှန်မေးခွန်းများ -

- ထိခိုက်ခံရသည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများကြားတွင် တက်ကြွစွာ ရှိနေရန်နှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံရန် ဒေသခံနှင့် နိုင်ငံအဆင့်မီဒီယာ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မှာ အဘယ်နည်း။ သတင်းအချက်အလက် ရယူအသုံးပြုခွင့်ဆိုင်ရာ အတားအဆီးများ၊ သတင်းအချက်အလက် လိုအပ်ချက်များအပြင် အခြားသတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှုကို ဖြေရှင်းရန် မီဒီယာသတင်း ဌာနများတွင် မည်သည့် အားသာချက်များနှင့် အရင်းအမြစ်များ ရှိပါသလဲ။ မီဒီယာတွင်း အမြင် ကွဲပြားမှုက ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်း၏ ယုံကြည်မှုအပေါ် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။
- ၎င်းတို့၏ ဝက်ဘ်ဆိုက်များနှင့် ပလက်ဖောင်းများကို လုံခြုံဘေးကင်းပြီး အဓိပ္ပါယ်ရှိစွာ ရယူ အသုံးပြုခွင့်ပေးရန် ဒစ်ဂျစ်တယ် မီဒီယာ၏ စွမ်းဆောင်ရည်များမှာ အဘယ်နည်း။ ၎င်းတို့၏ အသုံးပြုသူများ (ထိခိုက်ခံရသည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်း) ကို အွန်လိုင်း သတင်းအချက်အလက် နှင့် ဆက်စပ်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှုများမှ ၎င်းတို့ မည်သို့ကာကွယ်ပေးနိုင်ပါသလဲ။
- သတင်းအချက်အလက် ရယူအသုံးပြုခွင့်ဆိုင်ရာ အတားအဆီးများနှင့် သတင်းအချက်အလက် နှင့် ဆက်စပ်သည့် ကာကွယ်ရေးခြိမ်းခြောက်မှုကို ဖြေရှင်းရာတွင် ဒေသခံ၊ နိုင်ငံအဆင့်နှင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၊ တာဝန်ခံမှု၊ တာဝန်ယူမှုရှိသော အခြားသူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက် ရန်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် မီဒီယာ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မှာ အဘယ်နည်း။ အစိုးရ၊ အာဏာပိုင် များနှင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်သူများကဲ့သို့သော အခြားပါဝင် ပတ်သက်သူများအပေါ် မည်မျှလွှမ်းမိုးနိုင်ပါသလဲ။

၄။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ၊ အခြား လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်များ -

ခွဲခြားဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ခြိမ်းခြောက်မှုတစ်ခုချင်းစီအတွက် သတင်း အချက်အလက်ကို ဘေးကင်းလုံခြုံပြီး အဓိပ္ပါယ်ရှိရှိ ရယူအသုံးပြုခွင့်ပေးရန်နှင့် သတင်း အချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့်ကာကွယ်ရေးခြိမ်းခြောက်မှုကို လျော့ချရာတွင် ကဏ္ဍတစ် ခုအဖြစ် ထိထိရောက်ရောက် ဆောင်ရွက်ရန် အစိုးရနှင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားရေး လုပ်ဆောင်သူများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်များနှင့် ဆန္ဒကို ခွဲခြားဖော်ထုတ်၍ သုံးသပ်လေ့လာပါ။

သုံးသပ်လေ့လာချက် လမ်းညွှန်မေးခွန်းများ -

- ထိခိုက်ခံရသူများ၏ သတင်းအချက်အလက် လိုအပ်ချက်များကို ထိရောက်စွာ တုံ့ပြန်ရန် နှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့်ကာကွယ်ရေးခြိမ်းခြောက်မှုများကို ဖြေရှင်းရန် အစိုးရ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မှာ အဘယ်နည်း။ သတင်းအချက်အလက်ကို ငြင်းပယ်ခြင်း မပြု ကြောင်း သေချာစေရန် ၎င်းတွင် လိုအပ်သောယုံကြည်မှု ရှိပါသလား။ မီဒီယာနှင့် အခြား သတင်း အချက်အလက် ပံ့ပိုးသူများကို ထောက်ပံ့ရန်နှင့် အားကောင်းစေရန် ၎င်းတို့တွင် မည်မျှ ဆန္ဒရှိပါ သလဲ။ ၎င်းထံတွင် ပညာရှင်သတင်းထောက်များ အပါအဝင် သတင်းအချက်အလက် ဖန်တီး၊ မျှဝေ၊ ရှာဖွေပြီး ရယူသူများအား အကာအကွယ်ပေးရေးကို တိုးတက်စေရန် ဥပဒေများနှင့် မူ ဝါဒများကို ပြောင်းလဲရန်အတွက် စွမ်းဆောင်ရည် ရှိပါသလား။

- ဒေသတွင်း၊ နိုင်ငံအဆင့်နှင့် နိုင်ငံတကာ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်သည့်ကာကွယ်ရေးအန္တရာယ်များကို နားလည်ရန်နှင့် ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် စွမ်းဆောင်ရည်များ (အရင်းအမြစ်များနှင့် ဗဟုသုတ) က ဘာတွေပါလဲ။ သတင်းအချက်အလက် ရယူအသုံးပြုခွင့်ကို လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ တုံ့ပြန်မှု၏ အရေးကြီးသော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် နားလည်ထားပါသလား။ ၎င်းတို့သည် ထိခိုက်ခံရသည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများတွင် ရှိနေပြီး လုပ်ကြံသတင်းဖြန့်ခြင်း၊ သတင်းမှားဖြန့်ခြင်းနှင့် ကောလာဟလများကဲ့သို့သော အန္တရာယ်များကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် လုံလောက်သော လက်ခံမှုရရှိပါသလား။ အစိုးရ၊ အာဏာပိုင်များနှင့် အခြားပါဝင်ပတ်သက်သူများအပေါ် မည်မျှလွှမ်းမိုးနိုင်ပါသလဲ။

လမ်းညွှန်မြေပုံ - သတင်းအချက်အလက်နှင့် အန္တရာယ်များ - သတင်းအချက်အလက် ဂေဟစနစ်အတွက် အကာအကွယ်ပေးရေး ချဉ်းကပ်နည်းဆိုင်ရာ မိုဂျူးများနှင့် နောက်ဆက်တွဲများကိုမည်သို့ အသုံးပြုရပါမလဲ။

မေး -

ဒေသခံ သတင်းစာတစ်စောင်၏ အွန်လိုင်းစာမျက်နှာကို ကျွန်ုပ် စီမံကွပ်ကဲနေပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ရေးသားထားသည့် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်က ဒေါသဖြစ်စရာ မှတ်ချက်များကို လှုံ့ဆော်ပေးပြီးနောက် အကြမ်းဖက်မှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့ကြောင်း ကောလဟာလတချို့ကို ကြားခဲ့ရပါသည်။

ဖြေ -

ဤသို့ဖြစ်ပွားမှုကို လျော့ပါးစေရန်နှင့် ထပ်မံ မဖြစ်ပွားစေရန် ရည်ရွယ်သော လုပ်ငန်းများကို လမ်းညွှန်ပေးရန် မိုဂျူး ၂ နှင့် ၄ ကို ကြည့်ပါ။ ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများမှ အသံများကို နားထောင်ပြီး ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းထဲတွင် ဤဆောင်းပါးက အစပျိုးသည့် ပြဿနာများအကြောင်းကို ပိုမိုနားလည်ရန် မိုဂျူး ၃ နှင့် ဆက်စပ်ကိရိယာများကို ကြည့်ပါ။

မေး -

ကျွန်ုပ်သည် ကာကွယ်ရေး ဦးတည်ချက်များကို စောင့်ကြည့်ရန်နှင့် အစီအစဉ်ဆွဲမှုများအကြောင်း သတင်းပို့ခြင်းအား လေ့လာသုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ရန် ပြင်ဆင်နေသော ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး လုပ်ဆောင်သူတစ်ဦးဖြစ်သည်။

ဖြေ -

မိုဂျူး ၃ နှင့် ဆက်စပ်နောက်ဆက်တွဲများသည် သင့်ကိရိယာများကို ဒီဇိုင်းရေးဆွဲရန်နှင့် အချက်အလက်များကို စုစည်းရာ၌ ကူညီပေးရန် လေ့လာသုံးသပ်ချက် မူဘောင်အပြင် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်စပ်ကာကွယ်ရေးအန္တရာယ်များနှင့် ပတ်သက်သည့် လေ့လာသုံးသပ်မှု ပြုလုပ်ရန် လမ်းညွှန်ချက်များ ပံ့ပိုးပေးပါသည်။

မေး -

ကျွန်ုပ်သည် ဒေသဆိုင်ရာ ရေဒီယိုအသံလွှင့်ဌာနတစ်ခုတွင် အလုပ်လုပ်ပြီး ဒေသအတွင်း ကျား/မအခြေပြု အကြမ်းဖက်မှု (GBV) မြှင့်တက်လာခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဒေသဆိုင်ရာ နှင့် နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများကြားတွင် အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများကို အားပေးရန်အတွက် အကြောင်းအရာများကို ရေးသားဖော်ထုတ်လိုပါသည်။

ဖြေ -

အဆိုပါ လမ်းညွှန်ချက်များတွင် ထိခိုက်လွယ်သော သတင်းအချက်အလက်များအား ဘေးကင်းစွာ အသုံးပြုနိုင်ရန် လမ်းညွှန်ချက်များ(မိုဂျူး ၂ နှင့် ၄)နှင့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်း GBV ကို လျော့ချရာတွင် သို့မဟုတ် ပိုမိုဆိုးရွားစေရာတွင် သတင်းအချက်အလက်၏ အခန်းကဏ္ဍကို သုံးသပ်လေ့လာနိုင်ပုံ (မိုဂျူး ၃) တွင် လမ်းညွှန်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

မေး -

ကျွန်ုပ်သည် အစိုးရမဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအတွက် အလုပ်လုပ်ပြီး ထိခိုက်ခံရသည့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဝေမျှရန် Facebook စာမျက်နှာတစ်ခု ဖွင့်ချင်ပါသည်။ ၎င်းအား လူမှုအဖွဲ့ဝင်များ ဘေးကင်းကင်းနှင့် သုံးနိုင်ကြောင်း သေချာစေရန် ဘယ်လိုလုပ်ရပါမလဲ။

ဖြေ -

ဘေးကင်း၊ အဓိပ္ပါယ်ရှိပြီး ရယူအသုံးပြုနိုင်သော အချက်အလက်ချန်နယ်များ တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်ကို မိုဂျူး ၂ တွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

မေး -

ကျွန်ုပ်သည် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတွင် လုပ်ကိုင်နေပြီး တုံ့ပြန်ချက်နှင့်တိုင်ကြားမှုစနစ်ကို ပြန်လည်သုံးသပ် (သို့မဟုတ် လိုအပ်ပါက ရေးဆွဲ) လိုပါသည်။

ဖြေ -

မိုဂျူး ၂ တွင် သတင်းအချက်အလက်ကို ဘေးကင်းပြီး အဓိပ္ပါယ်ရှိစွာ ရယူအသုံးပြုနိုင်သော တုံ့ပြန်ချက်နှင့်တိုင်ကြားမှု ယန္တရားများနှင့် ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များ ပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

မေး -

ကျွန်ုပ်သည် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အကျပ်အတည်း တစ်ခုကြောင့် ထိခိုက်ခံခဲ့ရသော နိုင်ငံတစ်ခုတွင် ကဏ္ဍပေါင်းစုံပါဝင်သည့် ဆန်းစစ်လေ့လာမှုတစ်ခုကို ဦးဆောင်နေသော လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းရေးမှူးတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများနှင့် ဘေးကင်းစွာ မည်ကဲ့သို့ ထိတွေ့ဆက်ဆံရမည်နည်း။

ဖြေ -

လမ်းညွှန်ချက်များတွင် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများနှင့် ဘေးကင်းစွာ ထိတွေ့ဆက်ဆံရန် နှင့် မိုဂျူး ၂ တွင် အဓိက ပါဝင်ပတ်သက်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ ပါဝင်ပါသည်။ မိုဂျူး ၃ သည် ဆန်းစစ်ချက်တစ်ခုတွင် သတင်းအချက်အလက် အစိတ်အပိုင်းများ ထည့်သွင်းနည်းကို လမ်းညွှန်ပေးပါသည်။

